

Относно:

Дисертационен труд със заглавие:

„Геопространствен модел за оценка на качеството на атмосферния въздух в град София“, с научен ръководител доц. д-р Стелиян Димитров

За присъждане на научната и образователна степен „доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4 Науки за Земята, научна специалност „Картография - Тематично географско картографиране“

На докторант Милена Симеонова Стефанова към катедра „Картография и Географски информационни системи“ на Геолого-географския факултет при Софийския университет „Свети Климент Охридски“

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Боян Йорданов Кулов, Институт за изследвания на климата, атмосферата и водите при Българската академия на науките,
член на научното жури

Постъпилата документация е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

По отношение на обема и структурата - общо 255 страници основен текст, състоящ се от увод, три глави, заключение и използвана литература от общо 114 заглавия, от които 17 на латиница, плюс „Приложение“ от 100 страници, което включва снимки на карти, започващи от фигура 21 и непоследователно свършващи с фигура 238 - представеният дисертационен труд и авторефератът съответстват на изискванията на горепосочения закон, Правилника на обучаващата организация, както и на спецификата на изследваната тема. В автореферата използваната литература съдържа по-висок брой - 156 -

произведения. Може би от тази гледна точка, в този случай авторефератът изпълнява функцията по-скоро на продължение на дисертационния труд, но това не е неговото предназначение. Някои снимки на карти, включени в същата номерация, присъстват само в текста на дисертационния труд – от 239 до 244. Други снимки на карти, с последователна номерация от 21 до 57 включително, както и тези с номер 237 и 238, присъстват – селектирани неясно по какъв критерий - и в дисертационния текст, и в приложението?! Може би докторантката ще ни изясни този въпрос в презентацията си? Таблиците и в основния труд, и в автореферата са, според мен - неправилно, обозначени като фигури и наречени по този начин. Някои таблици, напр. на стр. 84 и 85, не са обозначени по никакъв начин, нито пък са номерирани. Може би по тази причина в автореферата е посочено наличието на 249 фигури, при положение, че последната номерирана фигура в дисертационния труд е 244!?

Интересно е, че заглавията в използваната литература са представени изцяло с главни букви? Те са цитирани в много случаи непълно, без да бъде следван определен критерий, нито световно възприет, нито такъв - приет от авторката. В дисертационния труд са цитирани всичко три произведения на български автори, всички с характер на учебни пособия, всички - от иначе уважавани автори от Софийския университет. Нито горепосоченото, нито седемнайсетте произведения на латиница от използваната литература, убеждават в достатъчно познаване на достигнатото научно равнище по изследваните въпроси – Замърсяването на атмосферния въздух на град София - което е едно от неотменните задължения на всеки докторант.

Създава се впечатление за известна незавършеност особено на представения дисертационен труд, която продължава да присъства, въпреки че на това беше обърнато специално внимание на разширеното заседание на катедра „Картография и ГИС“, състояло се на 19 март 2024 г.

Очевидно дисертантката е положила значителен, многогодишен труд. Запознала се е със значителна информационна база, както и със сложна техническа, и юридическа документация по темата. Притежава необходимите умения за работа

с тях. Разработката на научен проблем обаче задължително изисква доказателства не само за усвояване, но и за анализ, на основната научна литература по темата, което не е достатъчно ясно от представения труд. Не е никакъв проблем това, че, както изглежда, дисертацията се основава на регулационни документи и научно-технически доклади и, съответно, прилича на такъв доклад. Същественото е това, че биха могли да бъдат представени по-убедителни доказателства, че разработката притежава научните характеристики на един завършен дисертационен труд.

Тематиката на представения дисертационен труд е извънредно актуална. Теоретико-методическата част обаче, страда от съществени липси. Така например, Милена Стефанова претендира да използва геопространствено моделиране, но разработката не дава достатъчно основания за заключението, че това понятие е концептуално ясно за нея. Представените резултати притежават елементи на дигитален, но не и всички задължителни характеристики на геопространствен модел. Прави много добро впечатление наличието на две статии на дисертантката на английски език, които са под печат. Но трябва да се отбележи, че тематиката на статиите засяга столицата на страната и не съответства на насочването, още по-малко и на двете статии, за публикуване в научното списание на Аграрния университет в Пловдив.

В заключение, дисертантката познава актуалните европейски директиви и българските закони и други регулационни документи в областта на качеството на въздуха и умее да борава с определен научен инструментариум, най-вече свързания с географските информационни системи. Плагиатство не е установено, но трябва да се обърне по-голямо внимание на цитирането. Предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да присъдят на кандидата образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Картография - Тематично географско картографиране“.

10. 06. 2024 г.

Изготвил:

София

Б. Кулов

